

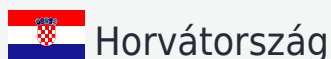
Főoldal > ... > Családi Ügyek, Öröklés > Szülő Általi Jogellenes Gyermekelvitel > Croatia

A gyermekek jogszerű külföldre vitele

Tartalomszolgáltató:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Milyen körülmények között viheti gyermekét jogszerűen külföldre egy szülő a másik szülő hozzájárulása nélkül?

Azon körülmények tekintetében, amelyek között az egyik szülő a gyermeket a másik szülő hozzájárulása nélkül jogszerűen elviheti valamely másik államba, az alábbi helyzeteket kell megkülönböztetni:

- a) amikor a gyermekkel együtt élő szülő akarja jogszerűen másik államba vinni a gyermeket; valamint
- b) amikor a gyermektől külön élő, azonban vele személyes kapcsolatot tartó szülő akarja jogszerűen másik államba vinni a gyermeket.

a) A gyermekkel együtt élő szülő a házasság felbontását követően a gyermek felett mindennaposan gyakorolt felügyelet keretében jogszerűen viheti másik államba a gyermeket (például egynapos utazásra), feltéve, hogy ez nem veszélyezteti a másik szülőnek a családjogi törvény (*Obiteljski zakon*) (a *Narodne Novine* [NN, a Horvát Köztársaság Hivatalos Közlönye] 103/15. sz. és 98/19., 47/20., 49/23. – a Horvát Köztársaság Alkotmánybíróságának [*Ustavni sud Republike Hrvatske*] határozata és 156/2023) 95. és 119. cikkében foglalt, a gyermekkel való személyes kapcsolattartásra vonatkozó jogát. Függetlenül attól, hogy a szülők közös vagy kizárólagos szülői felügyeletet gyakorolnak-e, mindkettejüknek joga van ahhoz, hogy a gyermekkel együtt tartózkodva napi szinten önállóan döntsenek a gyermekről (a családjogi törvény 110. cikke). Ha a házasság felbontását követően a szülők közösen gyakorolnak szülői felügyeletet (a családjogi törvény 104. cikke), a gyermek számára jelentős döntéseket konszenzussal kell meghozni (a családjogi törvény 108. cikke). Mivel egy másik államba történő ideiglenes utazás (pl. egynapos utazás) célja nem a gyermek állandó vagy ideiglenes tartózkodási helyének megváltoztatása, a családjogi törvény 100. cikke értelmében nem szerepel a gyermek alapvető személyes jogainak kimerítő listáján, ezért a családjogi törvény 99. cikke (2) bekezdésének rendelkezéseit ennek megfelelően kell alkalmazni. Ugyanez vonatkozna arra az esetre is, ha az a szülő, akivel a gyermek a házasság felbontását követően él, részben gyakorol kizárólagos szülői felügyeletet (a családjogi törvény 105. cikke). Ha azonban az a szülő, akivel a házasság felbontását követően a gyermek él, bírósági végzés alapján teljes mértékben kizárólagos szülői felügyeletet gyakorol, ennek a szülőnek nem szükséges megszereznie a másik szülő hozzájárulását ahhoz, hogy a gyermekkel ideiglenesen egy másik államba menjen (a családjogi törvény 105. cikkének (5) bekezdése).

b) Ha az a szülő, akivel a gyermek a házasság felbontását követően nem él, de akivel a gyermek személyes kapcsolatban áll, úgy dönt, hogy a gyermeket jogszerűen egy másik államba viszi, ez a szülő megteheti ezt, feltéve, hogy ideiglenesen utazik a másik államba (pl. egynapos utazás céljából) azon idő alatt, amikor ő gyakorolja a gyermekkel való kapcsolattartáshoz való jogát (a családjogi törvény 121. cikke), és ezt a jogot bírósági végzés nem tiltotta meg vagy nem korlátozta (a családjogi törvény 123–126. cikke). Függetlenül attól, hogy a szülők közös vagy kizárólagos szülői felügyeletet gyakorolnak-e, mindkettejüknek joga van ahhoz, hogy a gyermekkel együtt tartózkodva napi szinten önállóan döntsenek a gyermekről (a családjogi törvény 110. cikke). Ha a házasság felbontását követően a szülők közösen gyakorolnak szülői felügyeletet (a családjogi törvény 104. cikke), a gyermek számára jelentős döntéseket konszenzussal kell meghozni (a családjogi törvény 108. cikke). Mivel a gyermek láthatásához való jogának gyakorlása során a szülő egy másik államba történő

ideiglenes utazásának (pl. egynapos utazás) célja nem a gyermek állandó vagy ideiglenes tartózkodási helyének megváltoztatása, a családjogi törvény 100. cikke értelmében ez nem szerepel a gyermek alapvető személyes jogainak kimerítő listáján, ezért a családjogi törvény 99. cikke (2) bekezdésének rendelkezéseit ennek megfelelően kell alkalmazni. Ugyanez vonatkozna arra az esetre is, ha az a szülő, akivel a házasság felbontását követően a gyermek él, részben kizárólagos szülői felügyeletet gyakorol (a családjogi törvény 105. cikke), mivel a gyermekkel közvetlen személyes kapcsolatot tartó szülő jogosult arra, hogy a gyermekkel való tartózkodásának időtartama alatt napi ügyekben képviselje a gyermeket (a családjogi törvény 105. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben értelmezett 110. és 112. cikkével összhangban).

Ezekben a helyzetekben hangsúlyozni kell a családjogi törvény 111. cikkében foglalt rendelkezés jelentőségét, mivel mindkét szülő - függetlenül attól, hogy közös vagy kizárólagos szülői felügyeletet gyakorol-e - köteles információt cserélni a gyermekről, ami magában foglalja a gyermekkel való külföldi utazásra vonatkozó információkat is. Ez nemcsak a szülők jogi kötelezettsége, hanem a személyes és egyéb okmányok az államhatár átlépéséhez is szükségesek, amelyeket a gyermeknek vagy a kísérő szülőnek magánál kell tartania.

Ha az egyik szülő úgy véli, hogy a másik szülő kihasználhatja a gyermekkel való ideiglenes külföldi utazást, a szülő peren kívüli eljárásban kérheti, hogy a bíróság a családjogi törvény 418. cikkében említett intézkedések valamelyikét rendelje el, biztosítva a szülő és a gyermek közötti személyes kapcsolat fenntartására vonatkozó végzés végrehajtását, vagy hogy a bíróság a családjogi törvény 419. cikkében említett intézkedések valamelyikét rendelje el, biztosítva a gyermek biztonságos visszavitelét.

A legelőnyösebb megoldás, ha a szülők egyetértésre jutnak az ilyen és ehhez hasonló ügyekben, amelyeket ezt követően rendezhetnek a közös szülői felügyeletre vonatkozó tervükben (a családjogi törvény 106. cikkének (3) bekezdése).

2 Milyen körülmények között szükséges a másik szülő hozzájárulása a gyermek külföldre viteléhez?

A gyermeknek a gyermek állandó vagy ideiglenes tartózkodási helyének megváltoztatása céljából egy másik államba történő (állandó tartózkodási célú) elviteléhez mindkét szülő beleegyezése szükséges. Függetlenül attól, hogy a szülők közös szülői felügyeletet gyakorolnak-e, vagy valamelyikük részben kizárólagos szülői felügyeletet gyakorol, annak a szülőnek, aki a gyermek állandó vagy ideiglenes tartózkodási helyét a gyermek másik államba való elvitelével kívánja megváltoztatni, be kell szereznie a másik szülő írásbeli hozzájárulását (a családjogi törvény 100. és 108. cikke). Ha azonban az egyik szülő teljes mértékben kizárólagos szülői felügyeletet gyakorol, fennáll annak a lehetősége, hogy ennek a szülőnek nem kell megszereznie a másik szülő hozzájárulását ahhoz, hogy a gyermeket a gyermek állandó vagy ideiglenes tartózkodási helyének megváltoztatása céljából másik államba vigye (a családjogi törvény 105. cikkének (5) bekezdése).

3 Amennyiben a másik szülő nem járul hozzá, hogy a gyermeket egy másik államba vigyék, bár erre szükség van, hogyan vihető a gyermek jogszerűen egy másik államba?

Ha az a szülő, aki a gyermek állandó vagy ideiglenes tartózkodási helyét a gyermek másik államba való elvitelével kívánja megváltoztatni, nem tudja beszerezni a másik szülő írásbeli hozzájárulását, a bíróság peren kívüli eljárásban meghatározza, hogy a gyermek mindenek felett álló érdekének védelme érdekében melyik szülő képviseli a gyermeket ebben az ügyben (a családjogi törvény 100. cikkének (5) bekezdése és 478. cikkének (1) bekezdése). E peren kívüli eljárások megindítása előtt peren kívüli, kötelező tanácsadási eljárást kell lefolytatni, amelynek során egy szociális jóléti központ szakértőiből álló csoport igyekszik segíteni a szülőket az ügyben való megállapodás elérésében (a családjogi törvény 481. cikke - a családjogi törvény 100. cikkének (5) bekezdésében említett eljárás megindítására vonatkozó eljárási követelményként peren kívüli, kötelező tanácsadási eljárás). Amennyiben a kötelező tanácsadási eljárás során a szülők nem jutnak egyezségre, a bíróság peren kívüli eljárásban hoz döntést az adott kérdésben, melynek során különösen a gyermek életkorát és véleményét; a gyermek azon jogát, hogy személyes kapcsolatot tartson fenn a másik szülővel; a szülők hajlandóságát és felkészültségét arra, hogy együttműködjenek a szülői felügyelet gyakorlásában; a szülők személyes körülményeit; a szülők állandó vagy ideiglenes tartózkodási helye és a gyermek tervezett tartózkodási helye közötti távolságot, valamint az e helyek közötti közlekedési kapcsolatokat; továbbá a szülők

szabad mozgáshoz való jogát veszi figyelembe (a családjogi törvény 484. cikke).

Azt ugyanakkor hangsúlyozni szükséges, hogy amennyiben a gyermek felett az egyik szülő gyakorolja teljes mértékben a kizárólagos felügyeleti jogot, neki nem szükséges beszereznie a másik szülő hozzájárulását ahhoz, hogy a gyermeket másik államba vigye a gyermek állandó vagy ideiglenes lakóhelye megváltoztatásának céljából, vagyis ilyen esetben a másik szülő ellentmondása nem vált ki joghatást (a családjogi törvény 105. cikkének (5) bekezdése).

4 Ugyanazok a szabályok vonatkoznak-e az ideiglenes külföldre vitelre (pl. nyaralás, orvosi ellátás) és a tartós letelepedés céljából történő külföldre vitelre? Adott esetben kérjük, mellékeljék a szükséges hozzájárulási formanyomtatványokat.

Amint az az 1-3. kérdésre adott válaszokból kiderül, a családjogi törvény eltérően szabályozza a szülők jogait és kötelezettségeit attól függően, hogy a gyermeket ideiglenesen (pl. a másik szülő jogait nem veszélyeztető egynapos utazásra) vagy állandó vagy ideiglenes tartózkodási helyének megváltoztatása céljából viszik egy másik államba.

Last update: 30/10/2025

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a jogi nyilatkozatban tekintheti meg.